Ƣasar byriin proltaarinar negedegtii!   Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

ВК (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebleliin B-M. zөbleliin emenees eder byrI nIItelegdene. IX zlide garça baina.

1932 onii Ijyyli 14 eder
№ 162 (715)

Zakika yne:
Sara byriin 1 təkerig. Alaan gazaruudta 1 tek. 30 mөn. Gadaada ulasta—1 tek. 50 mөn. Dugaar necaediin yne 5 mөngө

„B-M. Ynenii" koroonI aadris: Верхнеудинск, Центросоюзная 1, ч. тел. № 3-23, изд. рек. № 346.

Өвөsө kuriaaka cagвolood вaiвaş gyiced beledkel ygei вaina.

Deede-Ydiin aimagiin, Ibalgiin somonii „Kominteern" komuuna bol ene ziliin өвөsө kuriaalgada ali zerge beledkel cag bolzoo ge-bel ton sula geze temdegleke keregtei. Tendekiin nam - komso-mooliin yyryyd ba kamagiin ty-ryynde komuuniin kətөlbөrileg-çed bol aƶa akuin ba ulas tөriin çanartai ene өвөsө kuriaalgiin kampaaniigi bytemzetei өngөrkө jabadaliigi kangakiin tula tyynii beledkeliigi cag bolzor dotoroo byrimөsөn gyicedkeke tukai ja-març kemzee abasan ygei „өөrөө bytekede" naidasan baina. Ko-muuniin zөblөl ba namiin yyryyd bol өвөsө kuriaalgiin kampaani-da ker zerge beledkeze baisan tukai tus tus kariuucalgata niuu-ruudaa toocooto iledkeliini so-nosodog ygei. Iime „amagalan" sanaltai suusanii ildaraa tus ko-muuna bol өвөsө kuriaalgadaa ene zerge beledkesen baina:

Aimagaas zaabari ygei.

Odoo ziliin өвөsө kuriaalgiin kampaanida kerkin beledkeke tu-kai tus aimagiin emkinyydiin zygees mөnөө kyrter jamarç zaa-bari ilgesen ygei. Ene ziliin niuurta keden ga өвөsө kuriaa-ka bo keden ceentner siloos be-ledkeke tukai tөsөв zaabari geze juuç ygei.

Geke zuura, ene zilde kojor dakin өвөsө cabçaka tukai bi-çelge ilgesen bөgөөd, eneni mө-nөөgiin baidal deerees gyiced-kegdeze çadagdaka ygei baina. Uçar juub gebel kojordoki cab-çalga kiimeer namag gazariin cabçalangiin paskoodiini mөnөө sajakan kaagdaa baina. Ene bol ynendee mөnөө urgacaa gyiceed, cabçagdaka josotoi baisan baina şuu.

Mөn tyynçelen aimagiin kol-koossojuuz bol tus komuunada azal kədөlmөriөө kaişan geze zө-bөөr emkidkeke tukai bodoto bejiin zaabari өgөdөg ygei. Enyyn deerees azal yiledberi ton muu emkidkegdesenii ecesee byke kədөlmөridөni saad torom-sog bolodog baina.

Tөsөв zokioogdoo ədii.

Өвөsө kuriaalgadaa beledkee ədii baisanii gol şaltagaaniini tukai sybegçelge kiigdesen bol-boç өвөsө tariaanii azal erkilegçe juub geke tus kədөlmөriigi ker-(polivood) nөk. Dugar Zambaliin kin jabuulka tukai bodoto tөsө-tyryytei ogto keregseen ygei ba bөө mөnөө kyrter zokioogoo ədii tus cuglaanda jiresen ygei dee-suusan jabadal bolno. Kedidee rees ene „yyskeliini" tasaldasan tөsөв ygei baisan koino, tөsөбiin baina. Ene tөsөвiigi cag darui josoor gyiced beledkeke jabadal zokioozo өвөsө kuriaalgiin be-geze juu baikab. ledkeliigi kurdabçalka tukai prav-

Tus komuuniin 1932 onii yi-lieeniiin zygees jamarç kemzei ledber‍i sangiin tөsөвiin yndese abtasan ygei.

deere zokiooko gebel tereç baika Enyyn deerees, өвөsө kuriaal-ygei lym. Sajakan, өвөsө kuriaal-gadaa jamar juuma, kerkin, ke-giin yiledberiin tөsөв zokiooko zee, ken beledkeke baisaniigi ogto medegdeke ygei ba komuu-niin kədөlmөrilөgçөd өөsөdөө medeke ygei alaga suuna. Poli-vood nөk. Zambaliin jarikadaa kuriaalgadaka tөlөblөgөtөi baina geze kelene. Kerbee iime jikeken kemzeete cabçalan kuriaagdaka bolbol cag bolzor dotoroo tөsө-biin josoor beledkee ygei bol ene 850 ga cabçalangiigi bol-zorto cagtaa kuriaaza ərdəkiin arga ygei.

Maşiina zebsegiini bygedeeree zasagdaƶa belen boloo ədii

„Kominteein" komuuna bol өвөsө kuriaalgada kədөlkө kam-ta: 20 өвөsө çabçaka maşiina, 20 morin tarmuurtai baina. Ene 20 maşiinaas 14-niini belen bol-son bөgөөd yldegçe zurgaan ma-şiinani zarim zyilyyd dutuu uça-raas dab deere belen bolzo çadaa ədii. Basa koriood morin tar-muuraas neleed oloniini zasaba-ritai baina.

Ede ebderkei maşiiniin duta-mag zyilyydiini mөnөө şine bai-guulagdaza baigaa MSS-iin zy-gees өgtөkө josotoi aadla, tus MSS bol ene zakiaagiini gyiced-kene ygei. Ene maşiinanuudtai kereglegdeke bişe bişe zebsegyyd olon kereglegdeke baina.

Gadana, gariin modon tar-muur, acanuud ba argamza dee-senyyd neleed olon kereglegdeke (3 brigaadada 10-10 argamza) baibaç kolo dutuu baina. Mөnөө yjede 50-60 modon tarmuur kiigdesen bolboç caanani 90-100 kereglegdeke baina. Şine maşiina nemeze өgtөkө juu, ygei juu me-degdene ygei. Deede-Ydiin MSS bol ene komuuniin erisen eril-giini jaabaç kangaka josotoi.

Brigaadanuudiini butaraad emkiee aldaba.

Odoo kabariin yjede emkidkeg-desen tariaanii azalda kədөlkө gurbаn brigaadani tariigii kədөl-mөri araі geze өngөrgөsөөr ba zarimani өngөrgөnç ygei cөm butaraad, mөnөө өвөçөni şalta-gaan ba zarimani zalkuuraad ger gertee tasaraan baina. Mө-nөө yjede tede brigaada geze nerelke juuma ogto ygei. Byge-de azaliin bata zuramaa aldaza emki ygei bolson baina.

Tus brigaadiin brigadiirnar bol-bol өөsөdiingөө ujalga yyrgiigi sain medeke ygei uçaraas ton kariuucalga ygei kandadag bai-na. Ene gurban brigaada bol mө-nөө lөbөsө kuriaagadaa gyiced belen bolood cag bolzorto edө-rөө өвөsөndөө garka aadla ja-març ankaral keçeelee tabidag ygei „bidenii ujalga bişe prav-lieeniiin kereg" bolno geze sed-kedeg baina.

Basa geşyydiigi ed tavaar bu-juu gutal kubcasaar kangaka ja-badal tuiliin muu. Aimagiin em-kinyyd bol өвөsө kuriaalgiin yjede kolkoosuudta ed tavaar ba gutal kubcasa metiigi çadal zergeeree өgөkө tukai gol çu-kola sanal bodoloo tabika joso-toi.

Maşiina zebsegeni ebderkei keatene.

Deede-Yde. Acagadiin somon dotor өвөsө kuriaalgiin kam-paanida beledkeliin kədөlmөri negeç jabuulagdaa ygei baina. Zarim kolkoosuudani maşii-na zebsege odoo kyrter zasaa ygei ba kediiç ga çabçaka tөsөb-teigөө mөnөө ygei baina.

Enyyn tukai somonii zөblөl ba nam komsomooliin yyryyd sana-iaa negeç tabiaa ygei tula gem-tendeni kemzee abaad өвөsө ku-riaalgiin kampaaniiin beledkeliin kədөlmөriigөө şuud jabuulka çu-kala. C. N.

Jamarç beledkei ygei alga

Kori. Dunda-Kotonii somon do-tor өвөsөnii kuriaalga ba siloo-siin beeldkeliin kampaani „өөrөө byteke" josoor jabaza baisaniigi ilerkiilebel: Tus somon dotor ke-dii çeneen өвөsө kuriaaka tөsөв zokioozo, kolkoosuudta өgtөsөn juuma ogto ygei. Kolkoos byken jamarç beledkel ygei amarkan suuna.

Gadana siloos beledkeke tөsөв bolon tyynii beledkel tukai juuma ygei. Ijyyliin 5 edөr kyrtele ka-dalangiin poskood ebderkei keb-tesen baina. Enyyn tukai aimagiin gyicedkeke koroondo medeeceke-de kereglesen ygii koirog kanda-san baina. Iimede өвөsө kuriaal-giin beledkeli daiçalan jabuul-za, tus kampaaniigi darui cagaa kurdabçalka keregtei.

Bolşoviig.

Tariaa kuriaalgada negeç orooso geeke ygei

1932 onii tariaanii urgaciin kuriaalga tukai SSSR-iin Aradiin komisaarnariin zөblө-liin ba BK(b) N-iin TK-iin Ijyyli 5-nii togtool

Ene ziliin kabariin tariilgiin kampaanida kədөөnii azalda kol-koos kolkoosuud bol bykii kaba-riin tariilgiin dibeskeriin tabanii dөrbөn kubiiigi ezelsen labtai ilalta bolbol SSSR ulasiin socialis-ma zamiin debzel deere bekide-seniigi gereçelene. SSSR kapitaal josonoo bucaana gesen byrziin tioori enyygeer ecesleen butaco-kigdozo uitalkan bolbo. Kolkoos-çonuudiin oloson dyrgel, kol koosuudiin urgalta, kolkoosuudiin kabariin tariaanii kagasaas jiken-kiigi maşiina traagtariin staanca-nuudiin kyçeer tarigdasan sovkoo-suudiin bekizesen, kolkoosiin naimaa delgerke jabadaluud bolbol kədөөnii azaliin kədөl-mөriin ton jike kynde çanartai ba kariuucalgatai kubi bolko tari-aanii kuriaalgiigi ene zilde sai-naar өngөrgөzө bolkiin yndese olgono.

Aradiin komisaarnuudiin zөblel ba Namiin TK-t tariilgiin kampaaniin yjede orobol byriç kyçee zangida-za kədөө azaliin ziliin byteeliigi gargaka çanartai tariaanii kuriaal-giin kədөlmөridө ba enyyntei daşaramdan kədөө azaliin bodoto kədөlmөriiin asuudaluudta bykii sanalaa tabikiigi zөbleliin ba na-miin emkinyydte duradkaba.

Bolkojoo baigaa tariaanii kuri-aalgiin kampaanida urida kampaa-ninuudta yzegdesen yndesen dutuunuudiigi usadkakiin tula gol kyçee kanduulka keregyyd gebel: orooso, sviooklo ba tecknik iin tarimal urgaca kuriaalgiigi udaarrulka, traagtariin ba morinii paarkanuudiin muu emkidkel sain bişeer, kədөlmөriiin emkidkel tabi-ka konveeijer josoor kuriaalga kiideg joso kadagalaza tariaaga syrilke jabadalaas arcaka bai-daluudiigi ygei kiike josotoi.

AKZ ba TK bol oroosonii çike-riin sviooklon kəbenii naran ce-cegiin kortoobkiin tamakinii liooni ba konopliooiin kuriaalgatai kamta өngөrөgçө zilde çikeriin sviooklo maltaka ba şireke yjede yzegdesen alduunuudiigi ene zilde dakika ygein koinoos jikede sedkelee tabikiigi sanuulna.

Zөbleliin ba namiin emkinyy-diin şiidken gycedkeke josotoi gol zoriigonuudiin asuudaluud dooro durasagdasan zyilnyyd geze AKZ ba TK olokoni.

NEGFDEKI. Kuriaalgiin bykii kədөlmөriin yndesen bolgon bolbol tabika asuudal bolbol geeke sar-nika jabadaltai temeceke kereg bolno. Ali bykii baisan onisoto maşiina yiedberiin zebsegyydiigi cөm kereglезe aikabtar tyrgeer bykii nutaguudta erkebişe kadag-dasan tariaagaa syrileke ba darui cokikiin yngesen deere kuriaalgiin bolzoriigi bogonidkoko jabadal bolbol yrin geeke jabadaltai te-mecekiin şiidkekii çanartai kereg bolno.

Mөn negen cagaa abtasan urga-ciin yrigdeke jabadalaas arçalakiin, narilan cokikiin byridkeliigi tarman cug-luulka ba oroosp barika kerekge-lyydiigi kereglekeer metiin tuskai kemzee abka keregtei.

Kojordaki Kolkoosiin kədөlmө-riin dotoriin emkidkel bol, tus brigaada ba tus kolkoosçon byken өөsediingөө kədөlmөriin byteelde ceke ermelzeltei baimaar zokioog-doko josotoi. Enyynii josoor nii-şyylen bykii nutaguudta byke kolkoosuud ba brigaadanuudte bөlgөm deere kelceete azaliin jo-son togtoogdozo, brigaadiin kө-dөlmөriin çanar deerees tariaanii ba yiledberiin tarimal urgaciin ker zerge geegdesen jamar bolzor-to kuriaagdasan ba çiregdesen, cokigdoson zergiigi bodozo, kol-koosiin pravleeni bol kədөlmөriiin ədөriin cegneliigi brigaada ba bri-gadiirta togtookodoo 10,—20% kemzee dotor deeşilyylke juu, ali dooşiluulka josotoi.

Gurbadaki. Kolkoosiin geşyydte kamtiin olzoos boro bodoliin bu-juu, ali mөngөn zөөrіөөr kangalta ədөөө zaabol kolkoosçon bykenii kədөlmөrilsөn ədөriin toogiigi narinaa taaruul za өkө josotoi. Maliin tezeeliin zyilyydiigi kubaa-kadaa niuur deere baisan malnuu-diigi karaaduulan, maliin tezeeliin zyiliigi abaa ygei juu ali bagaar abasan geşyyd bolbol enyynii orondo azalta ədөrtө togtoogdo-son boro bodoliin kubiin kem-zeenes keteryylen ygeigeer bişe boro juuma abka josotoi.

Tariaanii yrzel kuriaaka tariaa beledkeke ba kolkoosiin olziigi kubaka jabuulganuudiin kiikedee sainaar, tarisan ba kuriaasan cag dotorni togtoogdoson ulasiin be-ledkeliigi gyiced tuşaasan kolkoo-suud bol өөriingөө kereglelees ylekeer jike tariaatai baibal ja-buulka josotoi.

Dөrbөdөki. Tariaagaa cokizo baikiin yjede kolkoosçonuuda өg-tөkө boro bodoliin toocoondo oruulza, — cokigdosan tariaanaas 10—18 procentiin kemzee dotor awaansa өgtөkө josotoi. Ene avaan-siin kangaltani bolbol bykii olziin kubaari kiigdeketee adali imagtala kədөlmөrilsөn ədөriin toogiin josoor kubaaza өgtөnө. Ulasiin beledkelde tөsөвiin josoor tuşaag-daka josotoi ertiin orooso tuşaaza ba kərөngiin orooso tasalaza dyyreed baikadaa jamarç saad ygeigeer kolkoosiin gesyydtee өg-tөkө josotoi kyn maliin koliin oroosiigi kolkooziin pravleeni ku-banuud baisaniigi temdegleke çu-kala bolno. Ulasiin beledkelde tuşaagdasan juumani telөө abta-san mөngөni jikenkiigi azaliin ədөriin byridkeliin toogiin josoor kolkoosçonuudta darui kubaan əkiin joso togtooko.

Zurgaadaki. AKZ ba TK bol өngөrөgçө zilde bolson kolkoos-çonuudta boro bodoliin juumanu diigi azaliin ədөr deere kemzee tog-toon өkөdөө kolkoosçonuudai kədөlmөriin byteeliin çanariigi kargalza ygei tөgşedkel josoor talka kubaadag baisan uçarnuudiin-gaa ene zilde dabtaza ogto bolko ygei deere olono.

Enyyntei kamta, өngөrөgçө zil-de kolkoosiin olziin kuu bodol kubiin kukaari kiikedee kədөө azaliin yiedberiin jabaza baigaad togtomool ba enyyniigi iiyy gartala kə-dəlmөriin ədөriin toogiigi josoor gondo kizaarlalta bolson gazar-nuud baisaniigi temdegleltei baina. Tiin geze sain jabasan kolkoos-çondo boro bodoliin ba mөngөn kubiiin olziigi jikeer olgoko bolno.

Doloodoki. Mөnөөnii tariaaku-riaalgiin kampaanida sovkoosuud ba kolkoosuudiigi teekniigiin zeb-seglelge talaar kyçetei bolgokiin tula jaaral cagaa 16190 traagtar, 6700 avtomoviili maşiina, 170 milijoon təkөrigiin tariaa kuriaalgiin maşii-nanuudiigi, ədөөn dotoroo 8500 kombaain oruulalsan tabika josotoi, 40 millijoon təkөrigiin traagtariin keregsel, traagtarnuud ba maşiina-nuudiin zasabariin keregselde 12000 toono sortovoi tөmөr ba 12000 toono şiiniin өgөlcөkө. Byke nutaguudiin nam zөbleliin emki-nyydiin zygees traagtariin paarka ma şiina tergenyydiigi zasuulka ba morinuudaa kuriaalgiin kədөl-mөridө belen bolgoko jabadalda gol sanalaa tabiza, ynekeeree traag-tariin paarka ba kuriaalgiin maşiina zasabarilagdaza əbderkei ygei bol-gon zagsaamal baika josotoi. Traag-tariin belen keregselnyyd ton dutamag baisan ba bykiigi tөbleg-desen josoor beledkeke bolko ygein uçaraa traagtariin Ilyy kereg-selnyydiigi ali bykii nutagiin bi argiigi kereglezө beledkeke çukala.

Naimadaki. Sovkoosuudiin, MTS-iin ba kolkoozuudiin ədөr bykenii zonkilolgiin keregte orolcon ygeigeer nutaguudiin nam zөbleliin ba MTS-nuudiin direegterniudiin ədөr bykenii kədөlmөridө tusa yzyylke jabadaliigi bejelyylke josotoi. Nutagiin nam zөbleliin oronuud bolbol, sovkoosiin ba MTS-nuudiin direekternuydtei adali tariaa kuri-aalgiin ta azaliin ulas teriin yn-desen kampaani bolko kədөө azaliin namariin kədөlmөrinyydiigi erçemtei dyyrgeke jabadalda kari-uucalcaka togtoomooliigi iime kətөl-bөri kereglegdeke bolno.

Jesөdeki. SSSR ulasiin AKZ ba TK bol avtotraagtariin ba avtomo-biiliin zavoodnuudiin bolon kədөө azaliin maşiina byteedeg zavoo-duudiin, basa traagtariin ilyy keregsel gargadag zavooduudiin direkternuudiin sanamzada çukala-çalan tabika zyil bol tariaa kuriaal-giin kampaaniiin ali zerge bytem-zetei dyyreke jabadal bolbol, tedenii kədөlmөriin byteelees zegөөr ygei bişiigdeke bolko tula zasagiin gazariin zygees daalgagdaza өgtөsөn yiled-beriin proograammiigi togtooson bolzorto gyicedkekiigi tedende duradkana.

Arbadaki. Tariaa kuriaalga ali zerge erçemtei gyicedkegdekeni jamar zerge beledkeltei, ali zerge emkidkeltei jabuulsanaas bolko tula, AKZ ba TK bol kolkoosuu-diin jabadal deerees oloson dyreşel, MTS ba sovkoosuudiin çanariin debzesen josonuud deere yndese bolgon tulgalaza, tariaa kuriaalgiin kampaaniigi tariilgiin yjede kətөl-bөrilesөnөө daguulan raioon ba tariaanii tөriiigi ilgabaritaigaar medee tolilolko tariaa kuriaalgiin jabaca, serilelgө ba çuglaraxi dotoro terençelen namariin tariaanii taril-giin tukai operatiiv josonii kətөl-bөri өgөzө өngөrgөkiigi SSSR-iin gazar tariaalangiin komisaariadta duradkana.

SSSR-iin AKZ tyryy V. Moolotov (Skriaabin).
BK(b) Namiin TK. sekretaari Staalin.

Koosontөsөbөө bazuugaad bodoto deere juuç ygei.

Selenge. Borgoin sovkoos bol, өвөsө ziliin өвөsenii kuriaalgada ijyyliin 15-da 280 kədөlmөriçed-teigөөr oroko tөsөbtei baisan bol-boç, ijyyniin 30 kyrter negeç juuma kiisen ygei, karin kooson tөsөbөө bata bazuugaad suuna.

Gadana, 47 өвөsө cabçaka ma-şiinatai aad arai geze 37-gi zasuul-san ba yldegçөdnii zasagdaa ygei baina. Tөsөbөөrөө 60 өвөsөnii maşiina keregtei baisan 27 morin tarmuurtai aad menle negeniinç zasagdaa ygei ba toso ygei baina.

Iime oportunistnuudta eris kemzee abaad, өвөsө kuriaalgiin beledkeliin keregiigi şuud kurdab-çalka keregtei.

Gabşagi Zambaliin
Uçar ilmede„Kominteern" ko-muuna bol өвөсө kuriaalgiin kam-paanida şuud beledkeze, cag bol-zortoo ekilkiin uçaraa juu kiike josotoib gebel:

Anka tyryyn, өвөsө kuriaalgiin kereglegdeke tөsөbiigi ton bodoto ba opiratiivnoor darui cagaa zo-kioozo, Kojorto, mөnөө baisan maşiina zebsegyydee zasaza kəden ədөryydte zasaka ba dutaza bai-san zebsegyydiigi ene gesen өөr-kiin tukai MSS-iin direegciin ømөne ton çanga asuudal tabika keregtai. Gurbada, ene butaraad baisan gurban brigaadiigi darui cugluulza, nege-kojor ton beki brigaadiigi zөbөөr emkidkeed, tedende kereglegdeke maşiina zeb-cegyyd ba çereke kycen bolon tuskaita cabçalangiin josoor m. byrimөsөn tuşaaza өgөkө geke zuura tedeneriin ujalgiigi caitar oilguulza өgөkө keregtei. Dөrbө-dө bişe bişe çukala kereglegdeke zebseg keregselilgi bolson geşyyd-nuudai gutal kubcasa metiigi cagaa kurdabçalan tabika josotoi.

„Kominteern" komuuniin prav-lieeni ba tendekiin somzөblel, nam komsomooliin yyryyd bol өвөsө kuriaalgiin beledkeliigi daiçalan jabuulka, tus kampaaniigi bytem-zetei jabuulka tukai jalaa abka keregtei. Mөnөө yjede, cag bolzor өngөrөө renkiigөөr kandaza saad toromsog kiike jabadalda eris katuu cokico өgөkө keregtei. Ibolgiin

Baiza abaqe kamgiin kampaaniiin tөsөv ...

Ʒ.B-n

18,7 % өөrөө bytekiin yre

Ulasiin baankaas kylieegdesen ijyyliin 7-nii medeegees baicaaza yzebel, manai Buriaad-Mongol respyyblig dotoroo tekөөgdөkө josotoi urislamziin caasanii tөsөbiin 18,7% gyicedkegdesen jabadal bolbol „өөrөө bytekiigi" kylieeseer jiresenii geeçe mөn bolno şuu.

Ene zabsaraa Alair, Ek. Bulgad, Tynken, Zakaamin, Bauuntiin aimaguudaas negeç medee ygei baina. Basa, Deede—Yde koto odoo boltor 55,1% zakiuulaad baisan jabadal bolbol kerkibeç tesөçe ygei „melekein" alkamaar urislamziin caasa taraaka jabadalda oportuniismiin „өөrөө bytekede" naidasan gereçelze baina josotoi.

Kədөөnөөs kylieegdesen biçe-gyydiigi baicaaza yzebel, zarim gazarnuudta kədөөnii ba əmçiin azaltad gabşagaiçalan zakiza tus-kaita tөsөbөө ilyyçelen gyicedkesen baina: Doodo-Kudanii „Kədөlmө-riçө" arteel g. m.

Enyyn deerees baicaaza temde-gleke uçar bolbol urislamziin caasa taraaka jabadal bol ijyyliin 10 kyrter byrin gyicedkegdesen baika josotoi geesen BK (b) N, mozkom ba AKZ-iin togtoomzoigi kereg deere bejelyylke jabadalda „өөrөө bytekede" naidaad tasal-duulsan, josotoi gemtede bol-şoviigiin cokico өgөө geze taban ziliin tөsөbiigi dөrbөn ziliin gyicedkeke jabadaliin tula bolko 6,850000 tək. urislamziin caasiigi taraaka keregte byke nam komsomooliin bykii өөrөө-deriçenii eblel bolon olon niite kədөlmөrinөөs kədөөçenii ankaral ba kyçiigi daiçalan kanduulaza soc. mөriiçөө ba urislamziin kədөlmөriiigi zakika jabadaliigi kurdadkaza, kozomdozo jabagçadaa bykesiigi abça oriin cagaar eris kariulalta kiike josotoi.

Tөgөskөkii çanartai dөrbө-dyyeer ziliin nrisalmziigi taraaƶa baisanii medee.
(7/VII—32 onii medeegeer)

№ №	Aimaguud	%
1	Alair	—
2	Bookon	8
3	Ek.-Bulgad	—
4	Bargazan	4,5
5	Deede-Yde	5,5
6	Kabaan	4
7	Tynken	—
8	Zakaamin	—
9	Selenge	3,1
10	Kori	25,5
11	Jaruuna	12
12	Aga	20,3
13	M-Şiber	8
14	Bauuntiin	—
15	K.-Baigaliin	30,3
16	Kiaagta	17,1
17	Deede-Yde koto	55,1
	Kamta	18,7

oor ba tusagaar niuuruud 100% ene keregte өөsөdiingөө belenө-riigi ba tөr zuuriin kədөlmөrөөdiigi 102% kabaaduulsan baina.

Kamtiingaa cuglaan deere fi-naansiin arkom, gegeeryylke kere-giigi erkileke arkom. Gazar tariaa-langiin arkomisariaadiin kolig-tiinuudiigi socialis mөriicөө uriaad, kariuu kylieebe.

Tusalka komiisiin naidalgaar Niliuubin.

Urigdaçcad kariuugaa өg!

Kori. Doodo somonii „kədөlmө-riçө" arteel bol, tөgөskөkii çanartai dөrbөdygeer ziliin urislamziigi taraaka tөsөbiigi kendөtei deere kylieeze, socaliis mөriicөөnii josoor 1300 təkөrig juu ali 108% ababa.

Enyynees əize abagtii.

Brigaada D.D.Dugariin, Cedenii.

Urislamƶa zakika jabadaliigi gabşa-gaigaar jabuulba.

K.Kuaacai. Arkiliiin somonii nam komsomooliin geşyyd bol, өөsediin kamtiin Cuglagaar „tөgөskөkii çanartai dөrbөdygeer zil" gesen urislamziigi yjede bygede nege sariin calin ba azalta ədөrөөr zakikaar togtoogood, byke somon dotoroo өgtөsөn (4000 tөkөrig tөsөbiigi dyyren kylieeze caaşadaa kolkoos ba əmçiin azaltanii dunda enyyn tukai nəb-terelgiin kədөlmөri jabuulkaar, komsomooliin tuskai gabşagai brigaada togtoogood, kədөlmөrilkee orozo ekilbe.

D.Maşiin

Deede-Ydiin garnizoon uriaalaza baina

Deede-Ydiin garnizoonii kubi bol, tөgөskөkii çanartai dөrbөdy-geer ziliin urislamziigi gargaka tukai zasagiin gazariin togtoomzodo kariuu bolgon arad niitiin dunda nebtergelgiin kədөlmөriigi jabuulza, tus urislamziigi salingiinaa 130%-

kolkoosiin naimaagiin zamda baisan saad bykeni usadkaka.

Olon niitiin kandalga kereglegdeke

SELENGE. Tus aimagiin emki zurgaanuud bol aimagiin təb deere delgyyr ba kolkoosiin naimaa erkilke jabadalda neleed kozomdozo oroson baina. Kolkoosiin geşyyd bol əngerəgçə ijyyniiin 20-nii yjees ekileze maka, syy zerge zyilyydiigi delgyyrte acaraza ekilsen bolboç naimaa ekilke bolzoriigi ijyyniiin 25-aas bolko geze togtooson baina.

Aimagiin GK-oor kolkoosiin naimaa kiike 3 sarai ba aimagiin ed kereglegçediin koperaacaar 1 laavka emkidkegdesen baina. Ene josoor ijyyniiin 25-aas ekilze zəbləliin delgyyriin naimaa jabuulagdasan baina. Delgyyr naimaan deere kədəə azalaas ediigi abçaraza maka kiiliin 4 tək. toso kiiliin 20 tək. syy liitriin 1 tək. jaariciin talka pyydiin 35 tək. ba zagasa kiiliin 55 məngəər kudaldasan baina.

Enyynii uridaas aimagiin ed kereglegçediin koperaaca bol əəriingəə laarikaar damzuulza, uul naimaa delgyyriin neegdesen tyryyçiin ədərtə 1500 təkerigiin ed baraa. kudaldasan baina.

Aimag dotoroo 11 delgyyr ba kolkoosiin naimaa emkilke gesen təsəbtei mən bolboç, kədəə nutaguudta jamar zerge jabaza bai saniigi karijaata aimagiin emkinyydees lab medeke ygei baidag baina.

Kolkoosiin naimaa ba gelgyyr emkilke jabadalda olon niitiin dundiin kədəlməri ton sula jabuulagdakiin deere kolkoosiin delgyyriin ədəriigi 6 konog dotoroo negen udaa togtoosoni kolkoosçonii erilgiigi kangaza çadaka ygei baina.

Basa, uul keregiigi emkidkən kurdanaar jabuulka keregte aimagiin byke emki zurgaanguud kam bariza oroo ygei, gancaia koperaaciin kereg mete sanaka jabadal ali olon tokiooldono.

Mən egləənii 6 cagaas ekilze arad zon kuraldaza lavkiin dergede baidag bolboç, 11 cagaas neegdeke zerge dutuu dunda jabadaluud olon baina. Ene zabsaraa gegeerel bolbosoroliin talaar kargalzaka jabadal tonç ygei baina.

Ede bygegiigi zasaza zalaruulza, kolkoosiin naimaagi delgeryylke jabadaliigi kurdabçalan jabuulkiin teləə olon niiteeree kam oroko tuiliin çukala kereg mən boino.

B.

Gyiced bişe

Tynken. Tus aimagiin təb deere kolkoosiin naimaa neegdesen bolboç, orçon kabiiin kolkoosuud byrin kandaza çadaa ygei baisaar baina.

„Bur. TGK-iin“ neremzete kədəə azaliin komuuniin tyryylegçe nək. **Darbakoov** gegçe kelekedee, tus komuuna bol sajiin cagaa maka ba talkaar kolkoosiin naimaanda kabaadan urolcokoor bainabdi geze jarina.

Baicaan bodokodo ene keregte olon niitiin ankaraliigi daiçalan kanduulka jabadal aimagiin emki zurgaanguudaas dutamag baisaniigi saniigi dabkarlan gereçelen əgənə şuu.

Ƶ, B-n.

Daisanii zam kaaka josotoi

Selenge. Soveed-kolkoosiin naimaanii delgerze baika yjede, angiiin daisan-lama, niudargaçuud bol eldeb arga səbəgçəliigi erize ed baraa kudaldaan abaad konzooto naimaa erkilkiin sedelgenyyd yzegdeze baina.

Tiime bolko tula, ene jabadaliigi eceslen cokikiin şuud kemzee abkani tuliin çukala kereg mən azai.

Gegeereliin tujaa.

Kolkoosiin naimaa ərgənəər delgeryylke josotoi

Byke Buriaad-Mongoliin kolkoosuudta ba kolkoosçondo kandasan biçeg

Zakaamin aimagiin Kuzariin somonii **„Burkavdivizioon“** geze kədəə azaliin arteeliin geşyyd bidener əəsədiingoə kamtiin kural deere BK (b) Namiin TK ba SSSR iin AKZ-əəs Mal beledkel tukai kolkoosiin delgyyr naimaagi ərgədkəkə gesen togtooliigi sonosozo, edenyydiigi kyndetei deere kylieeze abaad kariuu bolgon dooro zagsaagdasan zyilyydiigi ujalga bolgozo.

1. Aimagaas egtesən maliin ba toso noosonii beledkeliigi cag bolzortoni 100 kubi gabşaglçalan gyiçedkekei

2. Mal azaliin yrgelziin brigaada bii bolgoko ba kereglegdeke kynii kyçiigi zəbəər zokioon baiguulza cəm kangaka.

3. Ezegyi ba azaldaa kaişa kereg kandaka jabadaliigi usadkaza byke maluudaa tuskai kədəlmeriçədiin kariuucalgada əgçə, azaliin emkidkeliigi saizaruulka.

4. Maliin teləə abka cagtani karuusiigi sainaar tabiza, garza ygeigeertəl abkiigi oroldoko.

5. Kolkoosiin delgyyr naimaagi ərgədkəkə tukai aimag deere neeke kolkoosiin delgyyrte əəsədiingəə azalaas ilyy garka edleliigi (toso, maka, syy) delgyyrte gargaka.

Kamtiin cuglaanii daalgabariaar garaa tabigçad:
Pravlieeniin tyryylegçe Badmiin.
Mal azaliigi erkilegçe: Dambiin.
Ynenii brigaada Cəbeenii.

B. Cebegiin ba unşalgiin baişanii erkilegçe B. Tynkiin gegçed bol namiin geşyyd aad ijyyni sareda Borgoin **„Kaarl Maarkş“** arteeliin geşyynii maka naimaalaza baikadani tus nəkəd bol **„çi maka naimaalka joşo ygei, çamaigi bariza tuşaaka bide“** geke metiin eldeb ygenyydeer ailgasan baina.

Ene bol, kolkoosiin naimaa delgeryylke tukai namiin ba zasagiin gazariin main 10-ii togtooldo eris zeriçəsən bolko tula ene jabadalaa darui zogsooko keregtei.

L. D.

Kolkoosiin naimaada kaduu kiibe.

SELENGE. Tus aimagiin sonin aiçeg taraaka biroogiin erkilegçe

Iigeze emkidkeze bolko ygei

Deede-Ydiin aimagiin Ibolgiin somonii kolkoosuud bol kolkoosiin naimaa delgeryylke tukai nam ba zasagiin gazariin togtooliigi bejelyylen gyicedkekiin uçaraa Deede-Yde kotiin kolkoosiin bazaarta əəsədiingəə kədəə azaliin yiledberiiin gargasan edleliigi elbeg telbegeer acarza naimaaldag baisan jym.

Mənəə yjede ede kolkoosuud bol urida mete kandadag ygei tyyniigi ton sulaar jabuulza baina. Uçar juub gekede edener bol əəsədiingəə edleliigi acarza naimaaldag bolboç kotiin kolkoosiin laavkaas ed tavaar abadag ygei deerees bolno. Iigeze baikadani eldebiini ali bolko arga mekeer abadag baina.

Uçar iimede kolkoosiin bazaariigi emkidkedeg emkinyyd bol nam ba zasagiin gazariin zaabariiigi gyicedkekiin uçaraa kolkoosiin naimaagi zəbəər emkidkeze ene aldUu dutuugaa zasaka josotoi.

B. Ç.

Komsomooliin dunda Markas Leeninii surgaali nebteryylke çukala

Koriiin aimagiin Kezengiin somonii „Azalça Kezenge“ geze kamzaanii dergede baigaa komsomooliin yyriin dunda əngərəgsən əbəliin cagta komsomooliin surguuli bii bolzo kamta 30 ulasnar jabaka baisanaa, arai geze 13 ulasnar jabaza taban konogiin nege ədər surguulijaa jabuulka təsəbtei aad, arbad ədərtə nege jabuulza baigaa. Surguuliigi kurdabçalka tukai Doodo-Kotonii somonii yyriigi main negen boltor niigem zuramiin məiicəgəər uriza, geree biçeg batalgsan aad odoo kyrter tere biçegee kojor yyryyd şalgaza çadaa ygei əngərgəbə.

Komsomooliin yyr bolbol sajakan bii bolson aad, urdaa tabiza baigaa zorilgo təsəbəə cəm gyicedkene. Koriin somonii namiin yyr komsomooliin yyrte jike baga kətəlbəri ba zaabari əgədəg baina.

Azalça Kezengiin komsomooliin yyr əbəliin cagta tabisan dutuu jabadalaa tyrgen zasaza abaad, zunii yjede Markas-Leeninii bolbosoroliigi yyriin dunda kurdabçalza jabuulza ulas təriin mergezel abka çukala.

Ynenii gabşagai Agbavii.

Dain ceregiigi esergyyceke konfereencede təlөөlөgçөnoriigi songobo.

PARIIZA, 10 (T) Pariiziin rajoonii dain ceregiigi esergyyceke kədəlməriçən tariaaçanii konfereence deere dain ceregiigi esergyyceke byke deleken konfereencede 55 tələələgçənəriigi songobo Marseli Kaşen, Vazian Kytyrijee, Gabrieeli Peri gegçed songogdozoi. Fraanciin byke azalçanda zoriuulza Pariiziin rajoonii dain ceregiigi esergyyceke kuraliin zygees gargasan uriaa „Jumaniite“ sonin dotor tunkaglagdasan baina. Imperaliistanariin meke ba dainii beledkel kiisenee daldalka kuurmag ygenyydte itegel ygei, SSSR ba kitadiin azalçaniigi kamgaalka kubiskaliin temecel emkidkekiigi kədəlməriçən tariaaçanii kural bol byke azalçaniigi uriba. Keden olon yiledberiiin oronii kədəlməriçənii togtooluud basa iime erilte kiine.

Deede-Yde, Namiin Mozkom.

Tynkenii aimagiin azalçan bol parovooz zasaka ba vagoon kiike zavoodiigi baiguulka tukai nam ba zasagiin gazariin togtooliigi saişaana. Ene bol nam ba zəbləltə zasagiin Leeninii yndesenii bodolgiin zəb baisanii arcagşa ygei barimtani mən. Ene togtooldo kariuu bolgozo erkim sain gabşagaiçuud kamtiin azaltan ygeiteiner dunda çadaltan ba yiledberiçenii ebleliin geşyydiigi zavoodiin baiguulaltiin kədəlməridə tomilon ilgenebdi. Azaliigi zəbəər emkidkeke, ezegyi ba təgşedkelyydiigi usadkaka jabadaluudiigi yndese bolgozo, tarilgiin təsəbiigi ilyybçelen gyicedkeze, paar beledkel, urislamziin caarsa taraalga, mal əskəbəriiin kegzəltə zəbləliin kudaldaanii bolon busa təsəbyydiigi kangaltatai gyicedkeze bainabdi.

Goldoobin.

Zişee abagtii!

Koriiin aimagiin kolkoosçod ba əmçiin azalçad bolon modo uraskalgiin kədəlməriçəd bolbol Deede-Yde kotodo tuiliin jike kyçetei paravooz zasaka ba vagoon byteeke zavoodiin baiguulga tukai mozkomiin ba zasagiin gazariin dyyrgeltiin komiteediin kandalgiigi kelsen yzeketejee kamta togtool gargasani boi: Zavoodiin barilgiigi tasaralta ygei modonii keregceleer kangaza baikiin uçaraa modo uraskalgada gabşagai 10 konog sonoskoko.

Ijyyliiin 7 boltor byke zavoodiin barilgada əkə josotoi 500 kədəlməriçədiigi jabuulka gebe. Koriiin aimagiin kolkoosçod ba əmçiin azalçad bolbol zavoodiin barilgiin yyskeliigi sonoskodoo jike şudarguu kylieeze gabşagai doldioor zavoodiin barilga oçokiigi zəbşəəbə.

Ene meteer şine şine ilaltanuudiigi karuulkiigi bişe aimaguud keçeegtii!

zəbləltə ulas dotor

Traanspartiigi şinedken baiguulkiin tukai byke kolbootiin ankadugaar kural neegdebe.

Moskvaa, (T). Ijyyliiin 4—də Moskvaa kotodo traanspartiigi şinedken baiguulka tukai byke kolbootiin ankadugaar konfereence neegdebe. Ene konfereencede, byke traanspartanuud, aza yiledberi, traanspartiin yiledberiçenii eblelyyd, şinzelkii ukaanii ba niitiin emkinyydees ilgegdesen 350 tələələgçənər suuna. Kojordugaar taban-zilde SSSR-iin traanspartiin keçeneen baika tukai Ynşliiktiin iledkel konfereence sonosbo.

2000 ga əbəsən agaariin ongocoor tarigdana.

Moskvaa, (T). SSSR iin gazar tariaalangiin aradiin komisariaadiin kədəənii aza akuin aviaaciigi (agaaraar niiseke kereg) erkilke gazar bolbol eldeb urgacanuudiigi agaariin ongocoos tarika ərgən turşalganuudiigi ene zilde kiike geze baina. Gazar tariaalangiin aradiin komisarlaadiin togtooliin josoor, ene ziliin namariin tarilgiin kampaanida Zyyn Sibiirte 2000 ga əbəsə agaariin ongocoos tarika azai.

SSSR dotorki neeftiiin bajaliguud.

Moskvaa, (T). Tylişiin konfereenciin neeftiiin keltesiin pleenyymde akadeemig Gyybkin gegçe SSSR dotorki neeftiiin bajaliguud ba Uraaliin zyyn tala ba Kyzneeckiin baseijen kojorto neeftiiigi şinzelen erike jabadaliigi emkidkeke tukai yge kelebe. Manai medelde baigaa medeenyyd bol kolbooto ulas dotorki neeftiiin beledkelyydiigi bagadkan yzyylsen medeenyyd baina geze keleze bolno. Ene medeenyydiin josoor, zəbləltə ulas dotor neeftiiin beledkelyyd bol 1½ milijaarda toon azai. Ene bol gancakan şinzelegdesen gazarnuudta ba tedende oiro şadariin gazaruudta baisan neefti mən. 1924 ondo Loondondo bolson delekeidekinii neeftiiin konfereence zəbləltə ulasiin neeftiiin bajaliguud bol odoonii medeede baisanaas neleed jike bujuu 2880 milijaarda toon gesen medeetei baisan. Ene toonuudiin nileed jikiigi oilgokiin tula Ameerika bol syyliiin 70 zil dotor 2 milijaardiin tukai toon neefti bolbosoruulan absan ba mən ene yjede byke delekei deere 24 milijaarda toon neeftiiin abtasaniigi sanaza yzebel ilerne. Manai neeftiiin bajaliguud bol kojordugaar tabanzilde təsəbləgdəzə baigaa neetti gazaraas abka labadaliin aguu jike əsəltiigi byrin kangana, geze Gyybkin kelezei. Uraaliin baruun ba zyyn talanuudaar bolon Kyzbaasada neeftiiigi şinzelen erike çukala geze Gyybkin duradkasan baina.

zəbləltə ulas dotor şine mozo emkidkegdebe.

Karikoov (T). Byke Ykraiiniin Təb Gyicedkeke Komiteed bol moziin sisteemeer emkidkegdesen kədəlməriiin taaramzataigi karaadaa abça, Donbaasiin aza yiledberiiigi udaridaka jabadaliigi saizaruulka ba sojol gegeereliin kədəlməriiigi ərgədkəkə zorilgoor 1932 onii fevraaliiin 9 nii ədər emkidkesen 5 mozonuudtaa nemeze zurgaadugaar mozo bolko Doonii moziigi Ykraiiniin kamaatai gazarta emkidkeke geze togtoobo. Ene moziin təbəni Arteemovski bolbo azai.

Redaagtariigi orologço D. Cedenii.

Buriaad-Mongoliin kumunlis yniversiteedta suragçanariigi abka zuram

Buriaad—Mongoliin komuniis yniversiteed bol namiin deede surguuli mən ba şudalaltai namiin udaridaka kədəlməriçəniigi beledkeke zorilgotoi azai.

Yniversiteed bol yndesen kyyrsiin ba eçeneer suralgiin ceekternyydees byriden emkidkegdene.

Yndesen seegter:

Komuuiis yniversiteediin yndesen seegterte emkidkedeg tasagund: 1. Namiin baiguulaltiin. 2. Surtal nebteryylelgiin. 3. Zəbləliin baiguulaltiin. 4. Komsomooliin. 5. Beledkeliin-

Namiin baiguulaltiin tasag bolbol BK(b) N-iin aikoomuud, jikeeken aza yiledberiiin oronuud kolkoos, sovkoosuud ba MTS-iin namiin komiteeduudta namiin udaridaka kədəlməriçəniigi beledkeke. Ynde suraka bolzoroni 3 ziliin.

Sutal nebteryylelgiin tasag bolbol surtal nebteryylegçed, ədəriin ba ydeşiin zəbləltə—namiin surguulinuud. teeknikymyyd, rabfaaguudiin niitiin ba ulas təriin surtaaluudiigi zaagçadiigi beledkene. Suraka bolzoroni 3 ziliin.

Zəbləliin baiguulaltiin tasag bol aimagiin maştaabiin zəbləliin udaridaka kədəlməriçəniigi beledkene. Suraka bolzoroni 3 ziliin.

Komsomooliin tasag bolbol aimagiin maştaabiin komsomooliin udaridaka kədəlməriçən ba jikeeken yiledberiiin oron, kolkoos' sovkoos ba MTS nuudiin komsomooliin komiteediin sekretaarnuudiigi beledkene. Suraka bolzoroni 1 ziliin.

Beledkeliin tasag bol komuniis yniversiteedte bejee daagaad orozo çadaka ygei baisan nəkədiigi, yniversiteediin yndesen tasaguudta oroko jabadalda beledkene.

Yniversiteedte orogçod bol udaa ilerkiilegdeke eriltenyydiigi kangaka josotoi: namiin baiguulaltiin, surtal nebteryylelgiin ba zəbləliin baiguulaltiin tasaguudta: a) aza yiledberide bujuu kədəənii aza akuida kədəlmərilsənii staaz—2 zilees dooşo bişe, b) namiin staaz—kədəlməriçən ba kamtiin azaltan—2 zil, alban kaagçad—4 zil, c) 2 zilees dooşo bişe cag dotor nam, zəbləliin ba surtal nebteryylelgiin bodoto kədəlməridə jabasan.

Komsomooliin taşagta:

a) Aza yiledberi bujuu kədəənii aza akuida kədəlməriçənii staaz 2 zilees dooşo bişe, b) komsomooliin staaz—kədəlməriçən ba kamtiin azalta 4 ziliin, alban kaagça—6 ziliin, c) 3 zilees dooşo bişe cag dotor komsomooliin bodoto kədəlməridə jabasan.

Beledkeliin tasagta:

a)Yiledberide kədəlmərilsənii staaz—1 zil, b) 2 zilees baga bişe cag dotor niitiin kədəlməridə jabasan. Aza yiledberi ba mən yyntei adali uçar baidalda kədəlmərilsən staaztai kədəlməriçən ba dotoodiin dainda jabagçad bol byke tasaguudta tyryyçiin eelzeende aktaka baina. Yndesen kyyrsede orogçod bolbol zəbləltə namiin 2 dugaar şatiin surguulinda suralcadag zyilnuudiigi byrimesən medeke ba jərənkii bolbosoroluudiin talaar doloon ziliin surguulinuudta suralcaka zyilyydiin zerge erdemtei baika josotoi.

Beledkeliin kyyrsede orogçod bolbol: a) odoo bolzo baigaa ulas təriin kereg yydiigi oilgozo çadaka, namiin jike kuraluud ba konfereencenyydiin—togtooluudiigi zəbəər oilgoko, b) BK (b) N-iin tyyke, politekonoomi ba angiiin temeceliin tyykees ydeşiin zəbləltə namiin surguulida suralcadagiin zergeer medeke, c) tərəlki kelenii talaar: əəriingəə sanaza baisaniigi zəb narizuulgataigaar biçeze ba keleze çadaka, ç) matemaatigiin talaar: bykeli too, egeeliin ba arbanii şatada butarkai toonuudtai ali bykii bodolgiigi saiu bodozo ba proceenta gargaza çadaka, d) geograafiin talaar: bejete geograafiiin anka zyilyydiigi medeke, geograafiiin zuragiigi oilgozo çadaka baika josotoi.

Suragça bolgozo abalgiin şalgaltiigi daaza garagçad bol yniversiteediin suragçadiin toodo bagtaagdaad edende niitiin baira, ideke kool. suralcaka debternyyd qa caarsa guursa, stipeendi niitiin kyçeer əgtənə.

Jərənkii zuramuud:

Komuniis yniversiteedte tomilon ilgeke jabadaliigi aimagiin namiin komiteeduud gyicedkeze, ilgegdegçediigi suragçad bolgon abkiigi komuniis yniversiteediin mandaatiin komiis batalna. Yniversiteedte tomilogdon ilgegdegcediigi albanaasani çələəlkə jabadal, tedeniigi suragçadiin toodo bagtaasanii tukai medee abkatai zerge gyicedkegdene. Tomilogdon ilgegdegçed bol suragçadiin toodo bagtaagdasan ədər kyrteree kədəlmərilzə baisan gazaraas calin kələsəə abka josotoi.

a) Suragçad bolgogdon abtagçadaas erike deere dursagdasan eriltenyydiigi kangaka ygei, b) niuuriin dansada kadagdasan aad, yniversiteedte tomilogdon ilgegdeke kyrteree kuriaagdaa ygei namiin zemetei bujuu KK—da keregtei bolood baisan, kaldabaritai jara, kyiten, kursadasan nevrastieeni ba tybirkyliooz əbəçəntən yniversiteedte abtaka ygei. Ese abtagçad bol tomilon ilgesen emkinyydiin gargaçaar gederde busaagdana.

Tomilon ilgeke emkinyydte daalgagdaka ujalganuud:

a) tomilon ilgegdegçediin karguin gargaşanuudiigi bejedee daaza abka, b) tomilon ilgegdegçediin yldesen byleneriin tukai oroldoko ujalgiigi bejedee daaza abka, c) dotoı kubcasa, pudunşka, puguuşkiin gadar, odijaal, gariin arşuul, gutal, gadar kubcasa geke zergiigi jadabal tyryyçiin zilde dutaka ygeigeer abça jabaka keregtei geze tomilogdon ilgegdegçedte ertees medeeceke ç) tomilogdon ilgegdegçede ninuriin dansa ba BK (b) Namiin aimagiin komiteediin togtool kojoriigi əkə, d) tomilogdon ilgegçediin zəəri çadal bujuu erkilze baigaa azaliin ba azal kiisenii staaziin tukai ynemçelge, tomilogdon ilgdgdegçiin tukai tobço şinzelel ba suragça bolgon abtaka zuramiigi medekeb geze tomilogdon ilgegdegçiin əgsən raspiiska iime zyilnyydiigi əkə.

Yniversiteed bol suragçadiin byleneriin tukai ujalgiigi bejedp əəaaza abka ygei. Deede Ydede ger bairiin dutagdaliin bolzo qaisan deerees suragçadiin bylerte baika baira əgtəkə ygei geze tomilogdon ilgegdegçedte erteesmedyylke keregtei

Suragçadiigi şalgan abka jabadal aavgusta negenees ekilne, keçeeliin ekin byke tasaguudta aavgustiin tabanaas ekilke azai.

Aimaguudta kubarilan əgəsən suurinuud

Aimaguud	Tasagiin yndesen kyyrse: Namiin baiguulaltiin	Tasagiin yndesen kyyrse: Surtal nebteryylelgiin	Zəbləliin baiguulaltiin	Beledkeliin	Komsomooliin	Kamta
Agiin	2	2	2	3	3	12
Koriiin	2	2	2	3	2	11
Jaruuniin	1	1	1	3	2	8
Zakaamin	2	2	2	3	2	11
Deede-Ydiin	2	2	2	3	2	11
Kiaagtiin	2	2	2	2	2	10
Selengiin	2	2	2	3	3	12
Mukar-şiberiin	2	2	2	2	2	10
Bargazanii	2	1	1	2	2	8
Kabaanii	1	1	1	2	2	7
Tynkenii	2	2	2	2	2	10
Alairiin	3	4	3	—	1	11
Bookonii	3	4	3	—	1	11
E-Bulagadiin	2	3	2	1	1	8
Kotiin namiin komiteed	2	2	2	1	1	8
Buriaad divizioon	1	1	1	—	—	3
BM Zəbləltə namiin zurguuli	—	—	—	5	2	7

Suragçadiigi şalgan ilgeke komiisiin materjaaluudani aimagiin namiin komiteedees batalagdaad byke barimtanuudiigi kabsargagdaza Deede Yde, Juuna komunaariin gudamza, 78 dugaar ger, telefoon dugaar 153 gesen aadrisaar 1932 onii ijyyliiin 20 oos kozom bişe yniversiteediin kancaliaara ilgegdeke josotoi.

Kyyrsiin ba eçeneer suraka seegteryydte suragçadiig abkiin zuramuudani sonindo kozom keblegdene.

BK (b) Ni-in MK-iin sekretaar Jirbaanov.

BK(b)N-nii MK-iin sojolsurtaliin keltesiigi erkiegçi Mənkiin.

Buriaad Mongoliin Komuniis yneversiteedliigi udaripagça Kiim.

Zyyn Şibiiriin ed kereglelіigi beledken olgokiin instityydiin Deede-Ydedeki ydeşiin ba ədəriin rabfaag bol ədəriin ba ydeşiin kyyrsenyydte suragçadiigi namariin yjede abka jabadaliigi ijyyliiin 1-nees ekilbe. Aza yiledberi, teeke nebteryylke jabadal ba kədəənii aza akuin yiledberiiin oronuudiin kədəlməriçən bolon nam, zəbləl yiledberiçenii eblelnyydiin emkinyyd ba aza akuin emkinyydte kədəlməriçəd aad, ene gazaruudtaa 2 zilees dooşo bişe kədəlmərilsən (baga jasatan baibal 1 zil kyrter dooşoluulagdana) 18 aas 30 kyrter nasanii kynyyd rabfaagta abtaka baina.

Medyylge barika ba rabfaagta orokodo kereglegdeke barimtanuud:

a) rafaagta tomilogdosonii tukai ynemçelge ba yiledberide keçeneen cag dotor kədəlmərilsənii ba jamar şinzeteigeer kədətmərilzə baisanii bolon kədəlməridəə jamaraar kandaza baisanii (gabşagai, brigaadiin geke zerge) tukai barimta biçegyyd.

b) nasan, erdem, bejiin elyyr, ceregte jamar kamaatai, əəriin ba eke ecegiin jamar zəəri çadaltai tukai barimta biçegyyd.

c) kamtiin azaltan bol kolkoosto oroson cag ba kolkoosto orokoos urida jamar zəəri çadaltai baisanii, əmçiin azaltai tariaaçan bol ygeitei juu ali dunda çadaltain ilerkei ba syyliin yjede keçeneen naloog teləsənii ilerkiinyydiigi əgəlcəkə josotoi.

ç) ədəriiç ba ydeşiinç I dygeer kyyrsenyydte orogçod bol 4 ziliin surguuliaas dooşo bişe erdemtei baika. II dugaar kyyrsede tabanziliin, III dugaar ba IV dygeer kyyrsenyydte doloonziliin surguuliiin ba yynees deeşe erdemtei kynyyd oroko baina. Ədəriin kyyrsiin suragçanar bykende sariin 4ç tək. stipeedi, rajoonoos jiregçedteni baira əgtəkə. Emkinyydees ilgegdegçed ba mən əəsədiingəəç kyseleer rabfaagta orokiigi kysegçediin medyylgenyydeni Deede-Yde Miliiciin gudamza 33 dugaar ger rabfaag gesen aadrisaar sentiaabriiin 20 ədər kyrter ədər bykende abtaza baika.

Suragçadiigi abka komiisiin tyryylegçe ba rabfaagiigi erkilegçe Sokotoov.

Kədəə biçegçed taanuud bol, əbəsə kuriaalgiin kampaaniiin beledkel, paar kagalaga, sojoliin dobtolgo, socaliis mal azaliigi debzyylke, oroonii kampaani, gazariin repoormo ba şine urislamza taraaka jabadaluudiigi ton todorkoigoor ədər byri biçeze baigtii.

[illegible] 1881 [illegible] 494 [illegible] 4000